

Protocol medisch handelen en medicijnverstrekking

Sept 2024

1. Inleiding

In augustus 2014 is de Wet Passend Onderwijs ingevoerd. Het uitgangspunt hiervan is dat leerlingen zo veel als mogelijk aan het reguliere onderwijs deelnemen op de school van hun keuze. Dat betekent dat leerlingen die extra (medische) zorg nodig hebben, bijvoorbeeld omdat ze langdurig ziek zijn of een bepaalde beperking hebben, steeds vaker onderwijs volgen op een reguliere school. Het gevolg is dat het verstrekken van medicatie en/of het verrichten van medisch handelen steeds vaker een onderdeel kan zijn van de zorgbehoefte(n) van een leerling. Het is echter aan de school om te bepalen of de benodigde ondersteuning geboden kan worden.

Het schoolpersoneel begeeft zich, bij het verstrekken van medicijnen en met het verrichten van medische handelingen op een terrein waarvoor het niet gekwalificeerd is (dit staat beschreven in de wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg). Aangezien medewerkers aansprakelijk gesteld kunnen worden wanneer ze fouten maken of zich vergissen, is in dit document het beleid van het VeenLanden College rondom medisch handelen en medicijngebruik vastgelegd. Het protocol vormt een handleiding hoe te handelen in verschillende situaties en is bekend bij het personeel. In de schoolgids wordt verwezen naar het protocol.

Goedkeuring MR

Dit protocol is in de vergadering van de Medezeggenschapsraad van het VeenLanden College besproken, vastgesteld en definitief goedgekeurd op 30 november 2020 en als beleidsstuk geregistreerd onder nummer 00060.

2. Beleid

Aangezien er altijd sprake is van een zeker risico bij het verstrekken van medicatie en het uitvoeren van een medische handeling is beleid nodig om eventuele aansprakelijkheidsclaims af te dekken. Met betrekking tot het verstrekken van medicatie en/of uitvoeren van medische handelingen heeft het VeenLanden College het volgende beleid geformuleerd:

- Medewerkers dienen geen medicatie toe, behoudens een enkele uitzondering (zie punt 3; situatie 3.1).
- Medewerkers verrichten geen medische handelingen, tenzij er sprake is van een noodsituatie en er een levensreddende handeling verricht dient te worden (zie punt 3; situatie 3.4). In dit geval wordt er altijd contact opgenomen met het alarmnummer 112.
- Ouders of deskundigen kunnen gefaciliteerd worden om op school medicatie toe te dienen of een medische handeling te verrichten.
- Alle medewerkers zijn op de hoogte van de uitgangspunten van de bestaande protocollen.

3. Uitwerking in vier situaties

3.1 Een leerling wordt ziek op school

Het komt regelmatig voor dat een leerling gezond op school komt en daar last krijgt van pijn, ziek wordt of een ongeval krijgt. Uitgangspunt is om geen pijnstiller(s) of enig ander middel te verstrekken. De leerling zal in dit geval naar huis moeten.

In een enkel geval wordt een eenvoudige pijnstiller (paracetamol) verstrekt door een conciërge, EHBO'er of BHV'er. De uitgave wordt te allen tijde geregistreerd en de leerling zet zelf zijn/haar naam op de registratielijst.

Het schoolpersoneel is over het algemeen niet bevoegd om een diagnose te stellen. In geval van ziekte of pijn wordt er contact opgenomen met de ouders om te overleggen wat er moet gebeuren, zoals:

- Komt er iemand naar school?
- Is er iemand thuis om de leerling op te vangen?
- Gaat de leerling nu meteen (eventueel met een medewerker) naar de huisarts of het ziekenhuis?

Het VeenLanden College verwacht dat een ouder (of door een ouder aangewezen persoon) de leerling van school komt halen. Mocht dit niet mogelijk zijn, dan wordt ouder(s) om toestemming gevraagd om de leerling onbegeleid naar huis te laten gaan. In dat laatste geval belt de leerling of ouder(s) naar de conciërge als hij/zij thuis is.

In het geval ouders niet bereikbaar zijn, wordt overleg gevoerd met de beschikbare EHBO'er of BHV'er. De leerling zal geobserveerd worden op toename van pijn, veranderingen van houding, huid en gedrag. Wanneer de inschatting voor medische zorg dusdanig is dat een oordeel van de arts vereist is, dan neemt de EHBO'er of BHV'er contact op met de huisarts of een huisartsenpost in de buurt. In ernstige gevallen wordt het alarmnummer gebeld. De leerling wordt door de EHBO'er of BHV'er in de gaten gehouden tot het moment dat externe hulp gearriveerd is.

3.2 Het verstrekken van voorgeschreven medicatie op verzoek

Leerlingen krijgen soms medicatie of andere middelen voorgeschreven die zij meerdere malen per dag, zo mogelijk ook onder schooltijd, moeten innemen. Hierbij valt te denken aan puffjes voor astma, het gebruik van antibiotica of het gebruik van insuline voor de behandeling van diabetes. In de meeste gevallen redden leerlingen zich hier zelf mee, maar het kan gebeuren dat ouders het verzoek aan school hebben dit te verstrekken. Het beleid is dan als volgt:

De school verstrekt geen medicatie en dient geen medicijnen toe, ook niet wanneer het niet gebruiken ervan een zorgelijke situatie kan opleveren. Bij twijfel wordt er contact opgenomen met de ouder(s) en/of een (behandelend) arts.

3.3 Het uitvoeren van (voorbehouden) medisch handelen

Een voorbehouden medische handeling (op grond van de wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg) zijn handelingen die normaal gesproken enkel door een bevoegd arts worden uitgevoerd. Hierbij valt te denken aan het geven van sondevoeding of het meten van de bloedsuikerspiegel bij diabetici door middel van een vingerprik. Deze handelingen kunnen door de leerling zelf, de ouder(s), de arts of de thuiszorg op school worden verricht.

De school kiest er voor, conform advies van het Steunpunt Passend Onderwijs VO, om het schoolpersoneel geen medische handelingen te laten verrichten.

3.4 Handelen bij acute allergische reacties of epilepsie

Allergische reactie(s)

Leerlingen met een ernstige allergie (bijvoorbeeld een notenallergie/bijensteken) lopen het gevaar in een zogenaamde anafylactische shock te raken als zij in contact komen met een allergene stof. De specialist kan hiervoor een injectie (EpiPen) hebben voorgeschreven. Bij een dergelijke noodsituatie, mag een medewerker (ook een niet BIG-geregistreerde) de injectie toedienen.

Het is echter belangrijk om zeker te weten dat het kind in een anafylactische shock dreigt te raken. Aangezien dit een vorm van diagnose stellen is, wordt vooraf het alarmnummer 112 gecontacteerd (tenzij de acute situatie dit niet toelaat); zij kunnen helpen bij het vaststellen van de diagnose. Na het toedienen heeft de leerling altijd verdere behandeling nodig die via de ambulancedienst geregeld kan worden. Er wordt bij een noodsituatie dus altijd contact gelegd met het alarmnummer.

Epilepsie

Leerlingen die mogelijk een epileptische aanval kunnen krijgen, lopen het gevaar op blijvende hersenschade als er niet tijdig ingegrepen wordt. De specialist kan hiervoor een neusspray of andere medicatie voorgeschreven hebben. Bij een dergelijke noodsituatie, mag een EHBO'er of BHV'er de medicatie toedienen.

In het geval het voor een leerling noodzakelijk kan zijn om een levensreddende injectie (EpiPen) of andere medicatie toegediend te krijgen, wordt een toestemmingsformulier (Bijlage 1) getekend door de leerling en de ouder(s) om de zorg hieromtrent te organiseren. Voor meer informatie zie Bijlage 2: "Beheer en toediening noodmedicatie". Let op: Vanaf een leeftijd van 12 jaar tekent een leerling samen met de ouder(s) en vanaf een leeftijd van 16 jaar tekent de leerling zelf (vanaf die leeftijd mag een jongere zelf beslissingen nemen over hun medische handelen).

3.5 De leerling krijgt een ongeluk op school

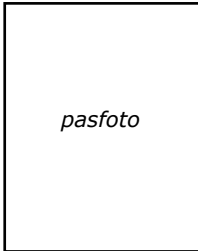
Er wordt een EHBO'er of BHV'er op school ingeschakeld die de situatie kan beoordelen. De ouders worden ingelicht en zo nodig wordt het alarmnummer gebeld. De volgorde van contactlegging met de ouders is afhankelijk van de ernst van de situatie. Indien de situatie dusdanig ernstig lijkt, zal de aanwezige docent of medewerker direct het alarmnummer bellen.

4. Overige zaken

Levensreddende medicatie (zoals beschreven in punt 3; situatie 3.4) kan op school bij de conciërge bewaard worden. De ouders en de leerling hebben zelf de verantwoordelijkheid dit bij de conciërge af te leveren en de houdbaarheidsdatum van de medicatie in de gaten te houden.

5. Bijlagen

- Toestemmingsformulier voor het verstrekken van medicatie.
- Protocol "Beheer en toediening noodmedicatie"

Toestemmingsformulier
...voor het verstrekken van medicatie

Naam (leerling):
Geboortedatum:
Adres:
Postcode/woonplaats:

Naam ouder/verzorger 1:
Adres:
Postcode/woonplaats:
Telefoonnummer:

Naam ouder/verzorger 2:
Adres:
Postcode/woonplaats:
Telefoonnummer:

Naam huisarts:
Telefoonnummer:

Naam specialist:
Telefoonnummer:

De medicijnen zijn nodig voor onderstaande ziekte(s)/aandoening(en):

Naam van het medicijn:

Medicijn(en) mogen alleen worden verstrekt in de volgende situatie(s):

Zijn er signalen waarop gelet moet worden wanneer de leerling de inname/toediening fout heeft gedaan?

Wijze van bewaren (bijvoorbeeld gekoeld/kamertemperatuur):

Vervaldatum van de medicatie:

De controle op de vervaldatum van de medicatie is door ouder(s) / verzorger(s) gedaan op:

Overige afspraken die zijn gemaakt:

Handelingsplan

- 1.
- 2.
- 3.

De leerling en diens ouder(s)/verzorger(s), geven hiermee toestemming aan de school voor het zo nodig verstrekken en/of toedienen van bovengenoemd medicijn.

Plaats, datum

Naam leerling:

Handtekening leerling:

Naam ouder/verzorger 1:

Handtekening ouder/verzorger 1:

Naam ouder/verzorger 2:

Handtekening ouder/verzorger 2:

Protocol “Beheer en toediening noodmedicatie”

Het VeenLanden College

Inleiding

In 2014 is de Wet Passend Onderwijs ingevoerd. Het uitgangspunt hiervan is dat leerlingen zo veel als mogelijk aan het reguliere onderwijs deelnemen op de school van hun keuze. Dat betekent dat leerlingen die extra (medische) zorg nodig hebben, bijvoorbeeld omdat ze langdurig ziek zijn of een bepaalde beperking hebben, steeds vaker onderwijs volgen op een reguliere school. Het gevolg is dat het verstrekken van medicatie en/of verrichten van medisch handelen steeds vaker een onderdeel kan zijn van de zorgbehoefte van een leerling. Het is echter aan de school om te bepalen of de benodigde ondersteuning geboden kan worden.

Beleid

Van elke zorgleerling die wordt aangemeld bij het VeenLanden College, wordt de zorgbehoefte in kaart gebracht. Indien deze leerling bij een noodsituatie (veroorzaakt door een ziekte of beperking) afhankelijk is van medicatie, wordt met de ouders besproken hoe dit in het beleid is verankerd.

Het beleid is dat er in principe geen medicatie wordt toegediend door medewerkers van het VeenLanden College. Het kan echter voorkomen dat in een noodgeval de zorgbehoefte van een leerling om een uitzondering vraagt. Dit protocol voorziet in de handelswijze bij dergelijke uitzonderingen.

Medicatie en klassensysteem

(Reserve) Medicatie

Wanneer een leerling medicatie nodig heeft, in welke vorm dan ook, dan dient de betreffende leerling deze medicatie zelf mee te nemen naar school. De leerling houdt deze medicatie bij zich en neemt deze zelf in / dient dit zelf toe. De leerling is hier zelf verantwoordelijk voor.

Wanneer het echter noodzakelijk is dat er reserve medicatie op school aanwezig is, omdat bijvoorbeeld een levensbedreigende situatie kan ontstaan bij een noodsituatie, dan mag dit bij uitzondering op school worden bewaard en toegediend. De leerling wordt daarnaast geadviseerd om te allen tijde de medicatie bij zich te dragen in de schooltas.

De aangeboden medicatie wordt geadministreerd bij het afgiftepunt (conciërge-loge) door een aangewezen EHBO'er. Het af te geven medicijn dient te worden aangeboden in de originele verpakking en voorzien van een goed leesbaar apothekerslabel. In de verpakking dient een bijsluiter aanwezig te zijn. Het medicijn wordt op een vaste plek bewaard in een afgesloten zakje (voorzien van naam, klas en afgifte datum).

De aanwezige medicatie zal tweemaal per schooljaar (aan het einde van een schooljaar en in oktober van het nieuwe schooljaar) nagelopen worden en wordt dan op naam/datum/houdbaarheid gecontroleerd door de aangewezen EHBO'er. Medicatie die over de datum is, wordt gemeld bij de zorgcoördinatoren. Zij zullen de ouder(s) hier vervolgens over informeren. Ouder(s) blijft/blijven echter eindverantwoordelijk voor het tijdig aanleveren van de noodmedicatie. Medicatie van leerlingen die van school zijn, wordt door de aangewezen EHBO'er bij de apotheek aangeboden voor destructie.

Toediening van medicatie

In het toestemmingsformulier van het "Protocol medisch handelen en medicijnverstrekking" dat ouder(s) en leerling ondertekenen, wordt niet alleen aangegeven om welke medicatie het gaat, maar wordt daarnaast toestemming gegeven voor eventuele verstrekking en toediening ervan gedurende een noodsituatie.

Klassensysteem

Ouder(s) en leerling wordt te allen tijde geadviseerd om de situatie in de mentorklas bespreekbaar te maken, zodat klasgenoten wanneer wenselijk en zo nodig kunnen ondersteunen tijdens een noodsituatie. Dit bijvoorbeeld in de vorm van het waarschuwen van de conciërge, het bijhouden van de tijd (in het geval van een epileptische aanval) en/of het pakken van de medicatie uit de schooltas of bij de conciërge. Hiervoor zal altijd om toestemming worden gevraagd middels het toestemmingsformulier van het "Protocol medisch handelen en medicijnverstrekking".

Noodsituatie waar medicatie bij vereist is en terugkoppeling

Melding en afhandeling van de noodsituatie

Bij een noodsituatie wordt direct de conciërge of andere EHBO'er/BHV'er ingeschakeld. Deze handelt volgens EHBO-richtlijnen en conform het "Protocol medisch handelen en medicijnverstrekking". Dit houdt onder andere in dat vooraf het alarmnummer 112 gecontacteerd wordt (tenzij de acute situatie dit niet toelaat); de centralist kan vervolgens helpen bij het vaststellen van de diagnose en het geven van aanwijzingen. Onder begeleiding van de centralist van 112 wordt de situatie verder gemonitord totdat deskundige hulp aanwezig is.

Terugkoppeling van melding

Zodra de leerling is overgedragen aan de deskundige hulpverlening, wordt melding gemaakt van de situatie. Ouder(s) zijn of worden geïnformeerd door de betrokken teamleider. De teamleider houdt contact met de ouders, informeert de zorgcoördinator en schoolleiding en zorgt ervoor dat het incident geregistreerd wordt in Magister.

Er wordt door de dienstdoende EHBO'er/BHV'er een "Ongevallen registratieformulier" ingevuld (dit is een standaardformulier op de P-schijf). Dit formulier wordt in de verzamelmap bewaard en aan het einde van elk schooljaar aan de preventiemedewerker overhandigd.

VeenLanden College
Christelijke scholengemeenschap voor
atheneum, havo en mavo
info@hetvlc.nl | www.veenlandencollege.nl

Diamant 9
3641 XR Mijdrecht
Bonkestekersweg 1
3645 KZ Vinkeveen

secr/zorg/Protocol medisch handelen/2021-01-28 protocol medisch handelen